

Sygn. akt XVII Ka 447/17

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Judejko

Protokolant: apl. radc. Magdalena Nowak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań Grunwald w Poznaniu Elżbiety Mleczak

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2017 r.

sprawy **J. T.**

oskarżonej z art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 24 stycznia 2017 r.

wydanego w sprawie o sygn. akt III K 521/16

1. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

2. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze oraz wymierza jej opłatę za II instancję w kwocie 150 zł.

Anna Judejko

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie o sygnaturze akt III K 521/16 oskarżoną J. T. uznał za winną przestępstwa z art. 178a §1 k.k. i za przestępstwo to na podstawie art. 178a § 1 k.k. wymierzył jej 100 (sto) stawek dziennych grzywny, wysokość jednej stawki dziennej ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. na kwotę 15 (piętnaście) złotych. Ponadto na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 (trzech) lat i na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł w stosunku do oskarżonej środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 5000 (pięć tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Ponadto na podstawie art. 43 § 3 k.k. zobowiązał oskarżoną do zwrotu prawa jazdy w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku do organu, który je wydał. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił oskarżoną w całości od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych i nie wymierzył jej opłaty.

Wyrok w całości zaskarżył obrońca oskarżonej, który na podstawie art. 438 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że oskarżona prowadziła pojazd mechaniczny, będąc w stanie pod wpływem środka odurzającego, podczas gdy z materiału dowodowego wynika jedynie, iż oskarżona była w stanie po użyciu środka odurzającego oraz, że środek odurzający, którego użyła oskarżona miał realny wpływ na jej sprawność psychomotoryczną w stopniu podobnym jak w sytuacji znajdowania się pod wpływem alkoholu, podczas gdy ustalenie

to jest sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. obrońca oskarżonej zaskarżonemu wyrokowi zarzucił także obrazę przepisów prawa materialnego tj. przepisu art. 87 § 1 k.w. poprzez jego niezastosowanie podczas, gdy z materiału dowodowego wynika, iż oskarżona zrealizowała znamiona tego wykroczenia.

Przy tak sformułowanych zarzutach obrońca oskarżonej wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonej za winną wykroczenia z art. 87 § 1 k.w. i wymierzenie stosowanej kary grzywny, środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres jednego roku, a ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonej okazała się bezzasadna, co skutkowało utrzymaniem w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy pragnie podkreślić, iż w jego ocenie Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, a następnie poprawnie ocenił zgromadzony materiał dowodowy uwzględniając reguły sformułowane w przepisach art. 4, 5 i 7 k.p.k., która to ocena jest oceną bezstronną, nie narusza granic oceny swobodnej, jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczeniem życiowym oraz nie zawiera błędów logicznych. Tok rozumowania oraz wnioski płynące z analizy dowodów zostały szczegółowo przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, które w pełni odpowiadało wymogom procesowym określonym w art. 424 k.p.k.

Sąd Okręgowy wreszcie nie dostrzegł uchybień wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., które powodowałyby konieczność uchylenia wyroku niezależnie od granic zaskarżenia. Nadto Sąd Okręgowy pragnie również zaznaczyć, że całkowicie aprobuje stanowisko Sądu Rejonowego co do przyjętej kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonej.

Na wstępie wskazać należy, iż apelacja sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika została przygotowana w sposób, który z metodologicznego punktu widzenia uznać należy za nieprawidłowy. obrońca oskarżonej w apelacji zarzuca wyrokowi Sądu I instancji zarówno błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia jak i obrazę prawa materialnego. Wskazać przy tym należy, że zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego w tej kwestii obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można więc mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych. Formułowanie zatem tego zarzutu z jednoczesnym kwestionowaniem przepisów postępowania w tym samym zakresie jest nieskuteczne. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2017 r., sygn. akt V KK 404/16, Legalis 1587132; zob. także Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2017 r., sygn. akt IV KK 430/16, Legalis 1576697.)

Jednocześnie z analizy apelacji obrońcy oskarżonej, a w szczególności uzasadnienia przedmiotowej apelacji wynika, iż głównym zarzutem wskazywanym w niniejszej apelacji jest w rzeczywistości zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że oskarżona prowadziła pojazd mechaniczny, będąc w stanie pod wpływem środka odurzającego, podczas gdy z materiału dowodowego wynika jedynie, iż oskarżona była w stanie po użyciu środka odurzającego oraz, że środek odurzający, którego użyła oskarżona miał realny wpływ na jej sprawność psychomotoryczną w stopniu podobnym jak w sytuacji znajdowania się pod wpływem alkoholu, podczas gdy ustalenie to jest sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, natomiast zarzut obrazy przepisów prawa materialnego tj. przepisu art. 87 § 1 k.w. poprzez jego niezastosowanie, nie jest w dalszej części apelacji rozwijany ani uzasadniany.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy uznał ten zarzut za całkowicie chybiony.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku tylko wtedy jest słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może ograniczać się do samej polemiki z

ustaleniami Sądu (por. m. in. OSN PG 1975, 9, 84). Musi wynikać bądź to z niepełności postępowania dowodowego, bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów. O takim przekroczeniu można zaś mówić jedynie wówczas, gdy przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych nie jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy całokształtu okoliczności i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy, nie stanowi efektu rozważenia wszystkich okoliczności – zarówno korzystnych, jak i niekorzystnych dla oskarżonego, nie jest logicznie ani wyczerpująco uargumentowane w uzasadnieniu wyroku, bądź też narusza wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego (por. m. in. OSN KW 1978, z. 6, poz. 67; OSN KW 1991, z.7-9, poz. 41).

Podkreślić przy tym należy, że błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia może mieć postać tzw. „błędu braku”, który wynikać może z niepełności postępowania dowodowego, bądź błędu „dowolności”, który polega na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów. Błąd w ustaleniach faktycznych może przy tym być wynikiem nieznanomości określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów (art. 7 k.p.k.) np. błąd logiczny, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonywującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, czy oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt II AKa 256/16, Legalis nr 1576843).

Obrońca oskarżonej wskazuje w apelacji, iż na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie sposób przyjąć, iż oskarżona prowadziła pojazd mechaniczny będąc pod wpływem środka odurzającego i tym samym by wypełniła znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. Z prezentowanym poglądem obrońcy oskarżonej nie sposób jednak się zgodzić.

Przyznać wypada, że w odniesieniu do typu przestępstwa jakim jest prowadzenie pojazdu mechanicznego pod wpływem środka odurzającego ustawodawca nie zdecydował się, jak w przypadku typu przestępstwa polegającego na prowadzeniu pojazdu mechanicznego znajdując się w stanie nietrzeźwości na wprowadzenie definicji legalnej pojęcia „stanu pod wpływem środka odurzającego” mając to na uwadze definiując przedmiotowe pojęcie opierać się zatem należy na poglądach orzecznictwa i doktryny w tym zakresie. Ponadto w art. 87 § 1 k.w. ustawodawca stypizował wykroczenie prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka. Trafnie zauważył Sąd Najwyższy, że stan po użyciu środka podobnie działającego do alkoholu jest równoznaczny jedynie ze znajdowaniem się tego środka w organizmie. Natomiast jego użycie nie oznacza jeszcze realnego wpływu zażytego środka na zdolności psychomotoryczne kierowcy. Wobec braku zdefiniowania stanu "pod wpływem środka odurzającego" oraz stanu "po użyciu środka podobnie działającego do alkoholu", którym posługuje się art. 87 § 1 k.w. - sąd rozpoznając sprawę o przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione pod wpływem środka odurzającego, a więc także o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., każdorazowo musi ustalić, czy środek ten miał realny wpływ na sprawność psychomotoryczną kierującego pojazdem w stopniu podobnym, jak w sytuacji znajdowania się pod wpływem alkoholu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r., sygn. akt II KK 219/14).

Przenosząc rozważania powyższe na grunt niniejszej sprawy zauważyć trzeba, iż Sąd I instancji ustalając, że oskarżona prowadziła pojazd będąc pod wpływem ustalonego środka odurzającego oparł się w tym zakresie na opinii biegłego A. T. (1) wyrażonej na piśmie oraz ustnie na rozprawie. Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu I instancji co do wiarygodności i przydatności przedmiotowej opinii. Podkreślić przy tym należy, iż wnioski tej opinii są spójne, logiczne, wynikają z doświadczenia zawodowego biegłego podparte odpowiednimi badaniami naukowymi dotyczącymi oddziaływania środków odurzających na organizm człowieka. Z opinii biegłego A. T. (2) wyrażonej w sprawozdaniu z badania toksykologicznego z dnia 24 lutego 2016 r. (k. 9 -10) podtrzymanej w całości w opinii ustnej złożonej na rozprawie w dniu 27 września 2016 r. (k. 97-98) jednoznacznie wynika, iż w krwi oskarżonej wykazano obecność (...) w stężeniu 6,3 ng/ml i jego metabolitów tj. (...) w stężeniu 3,9 ml i karboksyl – (...) w stężeniu 65 ng/ml, które to stężenie świadczy o częstym przyjmowaniu przetworów ziela konopi indyjskiej. Z opinii biegłego wynika także, że po zapaleniu przetworów ziela konopi indyjskiej maksymalne stężenie (...) we krwi osiąga wartość w zakresie 80 – 120 ng/ml w ciągu kilku minut, a po około jednej godzinie spada do zakresu 10-3 ng/ml, aby potem po następnych 3-6 godzinach spaść do wartości niższej aniżeli 1 ng/ml. Z opinii ustnej biegłego złożonej na rozprawie w dniu 27 września 2016 r. (k. 97-98) wynika także, że przyjmuje się, iż stężenie substancji psychoaktywnej we krwi

na poziomie 2,5 ng, odpowiada 0,5 promila alkoholu. Marihuana powoduje upośledzenie czasu reakcji i zaburzenia oceny reakcji oraz zaburzenia oceny odległości, a więc ma wpływ na sprawność psychomotoryczną kierowcy. W próbce krwi pobranej od oskarżonej znajdowało się ponad dwukrotnie więcej substancji działającej podobnie do alkoholu, niż wynosi wskazany powyżej minimalny próg co jednoznacznie świadczy o tym, iż oskarżona prowadziła pojazd mechaniczny pod wpływem środka odurzającego. Nawet jeżeli w zachowaniu oskarżonej po jej zatrzymaniu nie dostrzeżono wyraźnych zewnętrznych objawów działania środka odurzającego, to nie sposób przyjąć, iż tak duże stężenie (...) we krwi oskarżonej (6,3 ng/ml), nie miało wpływu na jej zdolności psychosomatyczne, w szczególności zaś na upośledzenie czasu reakcji i zaburzenie oceny odległości. Nie ulega zatem wątpliwości, że oskarżona prowadziła pojazd znajdując się pod wpływem środka odurzającego i zważywszy na poziom stężenia tego środka musiała mieć tego świadomość.

Reasumując powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał, że zawarte w zaskarżonym wyroku ustalenia prowadzące do uznania oskarżonej za winną zarzuconego jej przestępstwa znajdują pełne oparcie w prawidłowo ocenionym materiale dowodowym, odmienne zaś w tym zakresie stanowisko skarżącego stanowi pozbawioną merytorycznego uzasadnienia polemikę z prawidłowym w tym zakresie stanowiskiem Sądu I instancji. Podniesione zatem w apelacji zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych i obraży prawa materialnego okazały się całkowicie chybione.

Uwzględniając zakres apelacji obrońcy, kontroli należało poddać wszystkie rozstrzygnięcia zawarte w zaskarżonym wyroku. Odnośnie rozstrzygnięcia o karze wskazać winno się, iż przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. jest zagrożone karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch. Zestawienie zagrożenia ustawowego z sankcją karną wymierzoną oskarżonej w postaci 100 (sto) stawek dziennych grzywny przy wysokości jednej stawki dziennej wynoszącej 15 złotych pozwala na uznanie jej za właściwie wyważoną i w żadnym wypadku nie mogącą być uznana za rażąco niewspółmierną w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. Wymierzona J. T. kara zasadnicza jest adekwatna do stopnia zawinienia i spełnia wszystkie zasady określone w art. 53 i następnych Kodeksu karnego. Na aprobatę Sądu Odwoławczego zasługują również rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w przedmiocie świadczenia pieniężnego orzeczonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej oraz zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym orzeczonego na okres trzech lat. W tym także zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela wywody Sądu I instancji na uzasadnienie orzeczonych wobec oskarżonej środków karnych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy nie uwzględnił zarzutów oraz wniosków apelacji i utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. obciążając nimi oskarżoną. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zwolnienia oskarżonej z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, gdyż jest ona osobą młodą i zdolną do pracy, prowadzi działalność gospodarczą, z której uzyskuje stały dochód. Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze oraz wymierzył jej zgodnie z art. 3 ust. 1 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. Nr 49, poz. 223 j.t.) opłatę za II instancję w kwocie 150 zł.

Anna Judejko